

ကောင်းမွန်သော သားဖောက်ထုတ်လုပ်မှု ကျင့်စဉ်နှင့်အညီ မွေးမြူထုတ်လုပ်ကြပါစို့

-- ဥမ္မာအောင် (ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန) --

၁။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံး စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေရန်အတွက် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးဌာနခွဲမှနေ၍ ငါးမွေးတောင်သူများ၏ ငါးသားပေါက်လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်း နိုင်ရန် အသေးစား ငါးသားဖောက်ရုံ (တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငါးသားဖောက်ရုံ) များကို တည်ဆောက် ပံ့ပိုး ပေးခြင်းများပြုလုပ် လျှက်ရှိပါတယ်။

၂။ ယနေ့ပြောင်းလဲလာသော ရာသီဥတုကြောင့်လည်းကောင်း၊ စက်ရုံ/ အလုပ်ရုံများမှစွန့် ပစ်ရေများကြောင့်လည်းကောင်း ၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ အသုံးပြုပြီးသော ရေများကြောင့် လည်းကောင်း၊ တိုးတက်လာသောလူဦးရေနှင့်အညီ မြို့ပြလူနေမှုစနစ်များကြောင့်လည်းကောင်း ရေထုညစ်ညမ်းမှုများဖြစ်ပေါ်လာကာ မွေးမြူလုပ်ငန်းများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ ပါတယ်။ ထိုအချက်များကြောင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ငါးသားဖောက် ရုံများ/ငါးသားဖောက်စခန်း (Hatchery)များ တည်ဆောက်ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ “ကောင်းမွန်သောသား ဖောက်ထုတ်လုပ်မှု ကျင့်စဉ် နှင့် အညီ မွေးမြူထုတ်လုပ်ကြပါစို့” ဟု ရေးသားတိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။

၃။ သားဖောက်စခန်းများတွင်လိုက်နာရမည့်စံချိန်စံညွှန်းများ-

(က) သားဖောက်ရုံတည်ဆောက်မည့်မြေနေရာရွေးချယ်ခြင်း-

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှကင်းလွတ်သောနေရာ၊ ဒီရေတောလွှတ်ကင်းသောနေရာ၊ ရေအရည်အသွေးကောင်းမွန်ပြီး ရေချို/ရေငန်အလွယ်တကူရရန်နေရာ၊ လမ်းပန်ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သောနေရာ၊ ၂၄နာရီ လျှပ်စစ်မီးရနိုင်သောနေရာ နှင့် လုပ်ငန်းသုံးစွန့်ပစ်ရေများ စွန့်ထုတ်ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှုမရှိစေရန် လုံလောက်သော နည်းစနစ်များ ပြင်ဆင်ထားရှိ ရမည်။

(ခ) သားဖောက်ရုံတည်ဆောက်ရန်အရွယ်အစားသတ်မှတ်ခြင်း-

-အသေးစားငါးသားဖောက်ရုံ (Small Scale Hatchery) သည် တစ်နှစ်လျှင် ငါးပုစွန်သားပေါက် ၅သန်း ထုတ်လုပ်နိုင်ရမည်။ အလတ်စားငါးသားဖောက်ရုံ (Medium scale Hatchery) သည်တစ်နှစ်လျှင် ငါးပုစွန်သားပေါက် ၁၀-၂၀ သန်းထုတ်လုပ်နိုင်ရမည်။ အကြီးစားငါးသားဖောက်ရုံ (Large Scale Hatchery) သည်တစ်နှစ်လျှင် ငါးပုစွန်သားပေါက် သန်း ၂၀ ထက်ပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်ရမည်။

(ဂ) သားဖောက်ရုံတွင်ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ရမည့်ကန်အမျိုးအစား-

-မိတ်လိုက်ကန် (Maturation Tank) ၊ ဥချကန် (Spawning Tank)၊ သားဖောက်ကန် (Hatching Tan)၊ ငါးမုံပြုစုကန် (Nursery Tank)၊ သားလောင်းပြုစုကန် (Larval Rearing Tank)၊ သက်ရှိအစာမွေးမြူကန် (ပုစွန်မွေးမြူသူများ အတွက်) (Live Food Culture Tank)၊ ရေသိုလှောင်ကန် (Water Storage Tank)၊ ရေစစ်ကန် (Filtration Tank)၊ ရေစင် (Over Head Tank)

(လေအေးပေးစနစ်များလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုနိုင်ရန် ပြင်ဆင်ထားရမည်။)

Maturation Tank

Spawning/Nursing & Larval Rearing Tank

(ဃ) သားဖောက်ရုံတည်ဆောက်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်စားရမည့်အချက်များ-

- ကန်များကိုသန့်ရှင်းရန်/ပိုးသတ်ရန် အတွက် လွယ်ကူစေသော မျက်နှာပြင်ဖြစ်ရမည်။ လေဝင်လေထွက်ကောင်းပြီးအလင်းရောင်ရရှိရန်ပြုလုပ်ထားရမည်။ ကန်အတွင်း မျိုးငါးပုစွန်များအတွက် အဆိပ်အတောက်မဖြစ်စေရန် ပြုပြင်ထားရမည်။ အောက်ဆီဂျင်ရရှိစေရန် လေပေးစနစ်တပ်ဆင်ထားရှိရမည်။ ရေသွင်း ရေထုတ်ပေါက်များကို စနစ်တကျပြင်ဆင်ထားရမည်။ ရေကိုအလွယ်တကူ စွန့်ထုတ်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားရမည်။ (တစ်ပတ်တစ်ခါကန်များ နှင့် အသုံးအဆောင်ကိရိယာများကို ဆေးကြော၍ အခြောက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။)

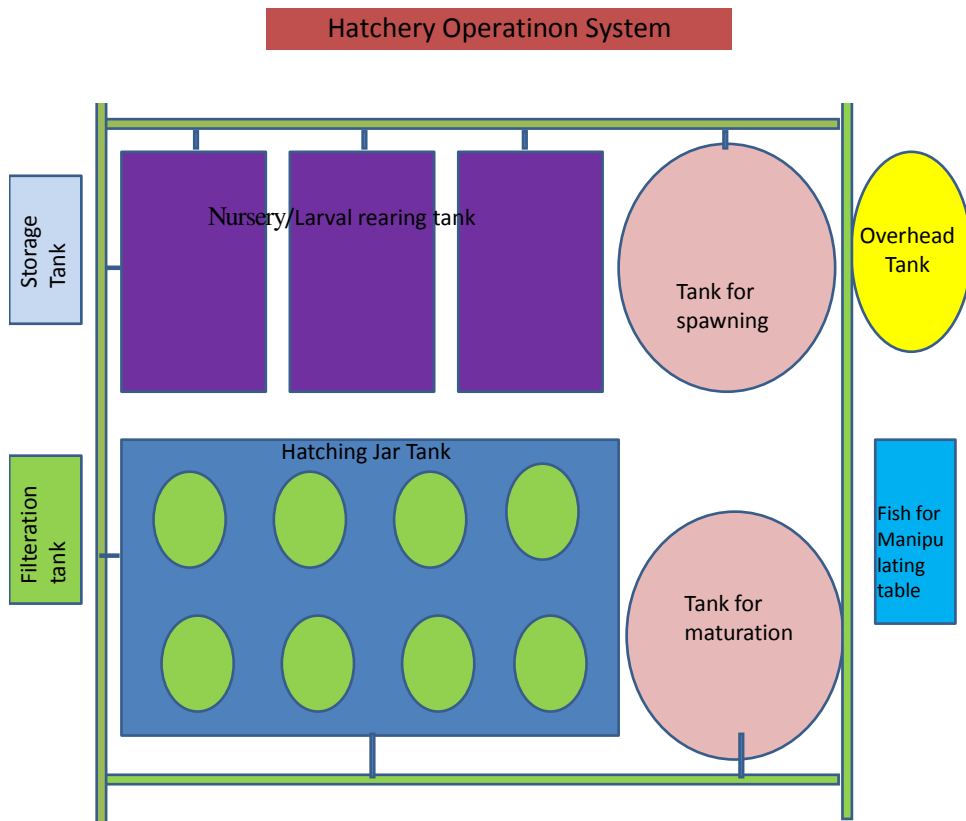
(င) သားဖောက်ရုံများတွင်သားဖောက်ထုတ်လုပ်မှုမှတ်တမ်းများထားရှိခြင်း-

- သားဖောက်ရန်အသုံးပြုမည့် မျိုးငါးပုစွန်များ၏ အရေအတွက်/ အလေးချိန်/ အသုံးပြုသည့်သက်တမ်းမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း၊ ငါးမျိုးစိတ်အလိုက်/ အရွယ်အစားအလိုက် ဟော်မုန်းဆေး အသုံးပြုသည့် ပမာဏမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း၊ သားဖောက်သောမျိုးငါးအရေအတွက်/ အလေးချိန်/ ဆေးထိုးပမာဏ/ သားဖောက်ရက်/ သားပေါက်ရန်ကြာချိန်/ ထည့်သွင်းပြုစုရက် / ရှင်သန်နှုန်းမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း၊ သားဖောက်ကန်၏ ရေအရည်အသွေးထိန်းသိမ်းမှုမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း၊ ငါးသားပေါက်များကို အစာကျွေးမှုမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း၊ မျိုးငါးများနှင့်ငါးသားပေါက်များတွင် ရောဂါကျရောက်မှုမရှိစေရန် ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်းမှတ်တမ်း ထားရှိရမည်။ (ရောဂါကျရောက် ခဲ့လျှင်ခါတုဆေးဝါးအသုံးပြုမှု / ရောဂါထိန်း ချုပ်ကုသနည်းမှတ်တမ်း)

(စ) သားဖောက်ရုံတွင်အသုံးပြုမည့်မျိုးငါးများ- ကြီးထွားနှုန်းကောင်းသော/ သွင်ပြင်လက္ခဏာကောင်းသော မျိုးငါးများကိုအသုံးပြုရမည်။ သွေးနီသားစပ်ခြင်းကိုရှောင်ရှားနိုင်ရန် ရာသီချိန်အတွင်း အသုံးပြုပြီးသောမျိုးငါးများကိုထပ်မံအသုံးမပြုခြင်း နှင့် အသုံးပြုပြီး မျိုးငါးများခွဲခြားထားရမည်။ မျိုးငါးအရေအတွက် များများအသုံးပြုရမည်။ သားဖောက်

ရုံများတွင် အသုံးပြုသော မျိုးငါးများကို အများဆုံး ၅နှစ် ထက်ပို၍ အသုံးပြုခြင်းကို ရှောင်ရှားပြီး သဘာဝမှမျိုးငါးများနှင့်လဲလှယ်ရမည်။ ငါးသားဖောက်စခန်း/ရုံ မှ ရောင်းချ/မျိုးစိုက်ထားသောနေရာ မှ ငါးများကို မျိုးငါးအဖြစ် မျိုးခံခြင်းကို ရှောင်ရှားရပါမည်။

၄။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ၏ထုတ်လုပ်မှုတွင် အခြေခံအကျဆုံး နှင့် အရေးအပါဆုံးသောအဆင့် မှာ ကောင်းမွန်သောငါးသားဖောက်ထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ် (Good Hatchery Practices) ကိုကျင့်သုံးခြင်းပင်ဖြစ်ပါတယ်။ Good Hatchery Practices သားဖောက်မှုကျင့်စဉ်ကိုကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ရောဂါကင်းစင်၍ ကျန်းမာသန်စွမ်းပြီး အရည်အသွေးမြင့်မားသော ငါးသားပေါက်များကို ထုတ်လုပ်လာနိုင်ပေမည်။ ဆက်လက်၍ Good Aquaculture Practices စနစ်ကျင့်သုံးသော ငါးမွေးကန်များတွင် ထည့်သွင်းမွေးမြူခြင်းဖြင့် EU ဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံတကာသို့ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သောအဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကောင်းပါးလိုက်ရပါ သည်။

ကိုးကားချက်။1. FAO: Traceability System for Export of Fishery Products (Dr C K Krishnan, Director-Technical, FAO Consultant)